

**DRAMMEN
KOMMUNE**
- et godt sted å leve

Orientering om bruk av kjønnsdelt svømmeopplæring

Orientering for hovedutvalget i oppvekst og utdanning 15.mars 2023

Dette tenker vi

I Drammensskolen skal gutter og jenter ha svømmeundervisning sammen, og alle skal føle seg trygge!

Organisering av svømmeopplæringen

Svømming, selvberging og livredning er en del av opplæringen i kroppsøvningsfaget. Opplæringen skal gi eleven kompetanse i å bli trygg i, ved og på vann, svømmedyktig, og i stand til å berge både seg selv og andre.

Det skal være jevn og høy kvalitet i svømmeopplæringen i Drammensskolen uansett hvor i kommunen elevene bor. Dette sikres ved et minimumstilbud for alle, men likevel med muligheter for ulike tilpasninger.

Drammensskolen bruker et felles kartleggingsverktøy som muliggjør god tilpasning og tilrettelegging. Det gir f.eks. bedre oversikt over elever som ikke er svømmedyktige og det kan målrettes tiltak for dette.

Det er tre bad som brukes til svømmeopplæring i Drammensskolen: Svelvikbadet, Eknesbadet og Drammensbadet

Kompetansemål og progresjon

LK20- Kompetansemål etter trinn som omhandler svømming i kroppsøvningsfaget	
2. Trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal kunne leke og utføre grunnleggende øvelser med tilvenning i vann, som å dykke, flyte, gli, skape framdrift, hoppe uti og orientere seg i vann • Øve på trygg ferdsel ved vann og på å kunne tilkalle hjelp
4. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene skal være svømmedyktig ved å falle uti på dypt vann, svømme 100 meter på magen, og underveis dykke ned og hente en gjenstand med hendene, stoppe og hvile i 3 minutter (imens flyte på magen, orientere seg, rulle over, flyte på rygg), så svømme 100 meter på rygg og ta seg opp på land • Øve på trygg og sporløs ferdsel i naturen
7. trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Utføre grunnleggende teknikker i svømming på magen, på ryggen og under vann • Vurdere sikkerheten i uteaktivitet og naturferdsel og gjennomføre selvberging i vann
10.trinn	<ul style="list-style-type: none"> • Utføre varierte svømmeteknikker og kunne svømme en lengre distanse basert på egne målsettinger • Forstå og gjennomføre livredning i, på og ved vann ute i naturen • Forstå og gjennomføre livreddende førstehjelp

Timefordeling svømmeundervisning i basseng fordelt på på trinn

2. trinn	3. trinn	4. trinn	5. trinn	6. trinn	9. trinn
6 timer	6 timer	7 timer	6 timer	X	3 timer (minimum)
Vann-tilvenning	Vann-tilvenning og bevegelse i vann	Bevegelse i vann. Ferdighets-prøve svømmedyktighet	Svømme-arter med fokus på rygg og crawl	Oppsamling for elever ikke svømmedyktige	Utføre varierte svømmeteknikker. Oppfølging svømmedyktighet

Status i dag

Alle barneskoler har svømmeopplæring felles for gutter og jenter

Killingrud og Marienlyst ungdomskoler har prøvd ut kjønnsdelt svømmeundervisning i dette skoleåret.

Galterud og Eknes ungdomskoler har i tidligere kommuner og i nåværende kommune praktisert kjønnsdelt svømmeundervisning

Fakta:

- Elever på ungdomstrinnet har 3 timer svømmeopplæring i løpet av ungdomstrinnet
- Deltakelse ligger på rundt 90 – 95%. Ingen markant forskjell fra andre fag
- Man kan ikke se at det er forskjell på deltakelse på de skolene som praktiserer kjønnsdelt og de som ikke har kjønnsdelt
- Elevundersøkelsen viser ingen forskjell på trivsel eller mobbing på de skolene som praktiserer kjønnsdelt og de som ikke har kjønnsdelt. Det er generell god trivsel på ungdomstrinnet i Drammensskolen (litt over landsgjennomsnitt).

Opplæringsloven §8-2

«§ 8-2 Organisering av elevane i klassar eller basisgrupper I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør. For delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper etter behov. **Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør.** Klassane, basisgruppene og gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg»

Statsforvalter i Viken:

Om inndeling av elevene etter kjønn Elevene skal til vanlig ikke deles i grupper etter kjønn. Denne hovedregelen skal tolkes strengt. Bare dersom tungtveiende elevhensyn tilsier det, kan det være aktuelt å dele elevene etter kjønn. Enhver deling må vurderes konkret. Bakgrunnen for å vurdere å dele elevene etter kjønn kan være forhold ved skolens anlegg, undervisningens tema eller tungtveiende behov hos elevene.

Hva skolen (og dere) vurderer til å være tungtveiende hensyn defineres slik vi forstår av dere. Det å høre elever, og deretter gjøre en vurdering av hva som er til barnas beste, kan være en tungtveiende grunn. I tillegg er det viktig at slike gruppeinndelinger ikke er en fast organisering av opplæringen, og at det skjer over en kort periode.

Grunnmur i Drammensskolen

- I Drammensskolen skal praksis og forståelse forankres i en felles *grunnmur* som beskriver verdier og prinsipper for Drammensskolen.
- Grunnmuren bygger på Opplæringsloven, Overordnet del i LK20, rammeplan for SFO, barnekonvensjonen og samfunnsdelen i Drammen kommune.
- Grunnmuren i Drammensskolen skal gjenspeiles i praksisfeltet og oppleves i det daglige av barn, unge, deltagere og foresatte gjennom de voksnes handlinger og holdninger, strukturer og dokumenter.
- Grunnmuren skal ligge til grunn ved vurderinger og avgjørelser og for hvordan Drammensskolen videreutvikler sin praksis.
- Grunnmurens verdier og prinsipper skal være godt forankret i de profesjonelle fellesskapene i Drammensskolen.

Medvirkning og reel deltakelse

I Drammensskolen er alle elever reelle deltakere og har innflytelse og kan påvirke sin hverdag.

Elever og deltakeres opplevelse og mening er sentral i avgjørelser, både det som skjer på kommunalt nivå og det som angår skolehverdagen.

«Skolen skal være et sted der barn og unge opplever demokrati i praksis. Elevene skal erfare at de blir lyttet til og har reel innflytelse og at de kan påvirke det som angår dem»

Overordnet del

Medvirkning og reell deltakelse

Dette tenker vi

- Alle har noe å bidra med.
- Det blir bedre kvalitet i undervisningen når eleven medvirker
- Barn, unge og voksne som deltar aktivt i eget læringsarbeid og eget liv får større motivasjon, mestring og lærelyst.
- Foreldre er en ressurs i skolens oppdrag med både utdanning og danning.
- Medvirkning forutsetter deltagelse i fellesskapet

Dette ønsker vi

- Alle elevers stemme høres på de arenaene eleven deltar på
- Elever deltar og bidrar, og opplever at bidraget betyr noe
- Barn og unge får muligheter til å lære om, og trene på, hvordan de kan medvirke i det som angår dem i deres hverdag.
- Drammensskolen har gode arenaer for deltagelse og medvirkning for elever, ansatte, foreldre og andre.
- Vi tar oss tid til å lytte til hverandre
- Vi er rollemodeller for elevene

Elevens tilbakemeldinger under samtaler om tema

Bra at det er kjønnsdelt. Jentene var mer komfortabel med å være sammen bare de. Da vi fikk beskjed om at vi ble kjønnsdelt, var mange glade for det. Mange føler på kroppspress fra gutta.

Bra å dele ettersom mange føler at det er ukomfortabelt å være blanda. Uansett må vi deles pga mange elever. For meg spiller det ingen rolle om vi er blanda eller ikke. Vi var jo blanda på barneskolen, men skjønner at ettersom vi er i puberteten at mange synes det er vanskelig og føler på kroppspress

Jeg føler ikke kroppspress, men jeg kan skjønne at det blir ganske ukomfortabelt når man får vite om kommentarer som blir gitt.

Jeg mener at man ikke skal dele opp i gutt og jente fordi det blir en stor sak av noe som ikke er stort. Vi er mennesker og trenger å øve på å ikke lage en stor forskjell mellom gutt og jente.

Det er tryggere med samme kjønn. Blir ikke så mange kommentarer og blikk. Slipper å være redd for hva det motsatte kjønn sier om deg.

Naturlig at gutter og jenter skal være sammen. Det er det vi andre opplæringssituasjoner.

Jeg synes det er bra at vi har kjønnsfordelt svømming fordi jeg vet at mange føler seg tryggere av det. Vi har kun 2 timer i løpet av ungdomsskolen og det er viktig å få med så mange som mulig. Vi lærer svømming som kan redde oss selv senere i livet og om det å svømme med samme kjønn får flere til å delta, er ikke det god nok grunn?

Vi lager et problem ut av noe som ikke trenger å være det. Jeg tror ikke det hadde vært noe problem om det ikke var kjønnsdelt.

Kroppspresset blir mindre hvis gutter og jenter får et naturlig forhold til kropp sammen.

Vi jobber med problematikken på flere måter

<https://tv.nrk.no/se?v=DKOV98030823&t=606s>

Vurderinger

- Skoleeier ved kommunalsjefen for barnehage og skole har sammen med skolene det overordnede ansvaret for at barn og unge skal følge seg trygg i Drammensskolen, uavhengig av opplærings situasjon. Det er viktig at skolene får den nødvendige støtten til arbeidet med godt og trygt skolemiljø. Det betyr at kjønnsdelt svømmeopplæring ikke er et tiltak som kun kan begrunnes med at elevene er utrygge for at det skal komme krenkende kommentarer.
- Flere skoler opplever de har stort fokus på språkbruk og inkludering på skolen, men man opplever allikevel at elevene bruker nedsettende og krenkende ord mellom hverandre. Uavhengig av kjønn. Dette må det arbeides systematisk videre med for å endre, og det er behov for å involvere bredt – elever, foreldre, idrettslag og alle ansatte i skole. Vi må endre ungdomskulturen.
- Skolen som har eller prøver ut kjønnsdelt svømmeundervisning begrunner dette med at elevene selv ønsker dette fordi det vil medføre at flere vil delta i svømmeundervisningen. Ved en kjønnsdelt svømmeundervisning kan enkelte elever føle seg mer trygge og avslappet, spesielt de som opplever kroppspresstet som stort. Ved å kun være sammen med samme kjønn, melder enkelte at de ikke er så redde for vise seg frem i badetøy, og de er mindre redd for kommentarer fra andre før, under og etter svømmeundervisningen.
- Svømmeundervisningen skal være trygg for alle, og den skal foregå på tvers av kjønn. Kommunalsjefen for barnehage og skole har samtidig tillit til at skolene gjør vurderinger for hvordan undervisningen best skal organiseres i samarbeid med elevene. Det viktig er at skolene gjør konkrete vurderinger og evalueringer for hver gang man skal organisere svømmeundervisningen og andre undervisningssituasjoner.

**DRAMMEN
KOMMUNE**
- et godt sted å leve